

ZASADY OGÓLNE

Studium wykonalności powinno być rozwinięciem informacji zawartych we wniosku. Niedopuszczalna jest rozbieżność danych między tymi dokumentami – zawsze wtedy decydują informacje zawarte we wniosku. Jeśli informacje zawarte we wniosku są zbyt ogólnikowe należy je rozwinąć w Studium tak, aby dokładnie opisywały **wszystkie** planowane działania w ramach projektu. Do wniosku należy dołączyć jedno studium wykonalności odnoszące się do całego projektu (zarówno jego części inwestycyjnej jak i nieinwestycyjnej), a nie wybranej jego części.

WYMAGANA STRUKTURA STUDIUM WYKONALNOŚCI

- 1. CHARAKTERYSTYKA PROJEKTU** – krótki, zwięzły opis, odpowiadający na podstawowe pytania: kto?, co?, gdzie?, kiedy?, dlaczego?, w jakim celu?, dla kogo?, jak? i za ile? zrealizuje w ramach projektu. Odpowiedzi na te pytania są rozwijane w następnych punktach Studium.
- 2. OPIS WNIOSKODAWCY** – rozwinięcie odpowiedzi na pytanie kto? – krótki opis podmiotu wdrażającego projekt
- 3. UZASADNIENIE PROJEKTU** - w tym zidentyfikowanie problemów, które dany projekt ma rozwiązać oraz uzasadnienie demograficzno/społeczne i/lub epidemiologiczne – rozwinięcie odpowiedzi na pytanie: dlaczego? proponowany projekt powinien być realizowany. Projekt musi wynikać z konkretnego, jasno zidentyfikowanego problemu zdrowotnego występującego na danym obszarze. Należy przedstawić powiązania projektu z celami narodowych, regionalnych i lokalnych strategii rozwoju ochrony zdrowia, innych istniejących dokumentów strategicznych oraz aktów prawnych i innych dokumentów istotnych dla projektu.
- 4. OPIS PROJEKTU** – rozwinięcie odpowiedzi na pytanie: co? i kiedy? w ramach danego projektu będzie realizowane. Należy szczegółowo opisać zarówno część inwestycyjną (jeśli występuje) jak i nieinwestycyjną danego projektu oraz wskazać ramy czasowe poszczególnych etapów merytorycznych projektu (tzw. kamienie milowe). dopełnieniem opisu jest szczegółowy harmonogram realizacji projektu, który tworzy oddzielny załącznik do wniosku.
- 5. GRUPY DOCELOWE PROJEKTU** – rozwinięcie odpowiedzi na pytanie: dla kogo? Identyfikacja i charakterystyka głównych podmiotów (interesariuszy), grup docelowych i beneficjentów końcowych działań w projekcie wraz z określeniem ich udziału w ogólnej grupie dotkniętej problemem na obszarze oddziaływania projektu. Analiza ich potrzeb, analiza ich reakcji na proponowane działania (czy będą zainteresowani). Odpowiedź na pytanie: Jaki mieli udział w opracowaniu założeń projektu?
- 6. CELE PROJEKTU** – określenie celu ogólnego, celów bezpośrednich i rezultatów projektu oraz ich wskaźników. To rozwinięcie odpowiedzi na pytanie: w jakim celu?

Cel ogólny odnosi się do długofalowych konsekwencji zrealizowanych działań (rezultatów projektu) dla beneficjentów końcowych (społeczności korzystającej z projektu) po zakończeniu ich udziału w projekcie, a także do pośrednich konsekwencji dla innych adresatów. Wskaźnik dla celu ogólnego odnosi się do konsekwencji danego projektu wykraczających poza natychmiastowe efekty dla beneficjentów końcowych.

Cel bezpośredni odnosi się do wpływu zrealizowanych działań (rezultatów projektu) na beneficjentów końcowych osiągany natychmiast po zakończeniu realizacji projektu. Wskaźnik dla celu bezpośredniego dostarcza informacji o zmianach, jakie wystąpiły w wyniku wdrożenia projektu u beneficjentów końcowych. Wskaźnik ten określa się poprzez opisanie stanów pożądanych. Musi on być policzalny wg dostępnych miar i wag lub jednostek matematycznych. Wskaźniki celu bezpośredniego mierzy się zazwyczaj jako wyraz zmiany stanu negatywnego (w momencie rozpoczęcia projektu) ze stanem lepszym np. w procentach.

Rezultat to bezpośredni, materialny efekt zrealizowanych działań – wszystkie produkty materialne i usługi, które pozyskuje beneficjent w ramach realizacji projektu. Rezultat oraz jego wskaźnik jest w pełni policzalny wg dostępnych miar i wag lub jednostek matematycznych.

Należy wyraźnie wskazać powiązanie celów projektu z celami priorytetu Opieka zdrowotna i opieka nad dzieckiem oraz z ogólnymi celami Mechanizmów Finansowych EOG i Norweskiego zapisanymi w umowach międzynarodowych zw. *Memorandum of Understanding*.

7. **LOKALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA** – odpowiedź na pytanie: gdzie? dany projekt będzie realizowany.
8. **ANALIZA INSTYTUCJONALNA** – posiadane zasoby ludzkie i struktura organizacyjna jednostki wdrażającej dofinansowywany projekt. Dodatkowo należy opisać strukturę organizacyjną stworzoną dla realizacji projektu wraz z podziałem odpowiedzialności oraz podaniem czy wnioskodawca posiada odpowiednie zasoby do realizacji danego projektu lub też czy planuje zatrudnienie odpowiednich pracowników (w tym przypadku należy również szczegółowo opisać tryb zatrudnienia – jakie wymagania muszą nowozatrudnieni pracownicy spełniać, w jaki sposób będzie przebiegał proces rekrutacji oraz na jakich zasadach nowi pracownicy będą zatrudnieni). Należy również wskazać ewentualne inne podmioty zaangażowane w realizację projektu lub na które projekt będzie miał wpływ. Bezwzględnie należy określić właściciela inwestycji oraz ewentualne rozwiązania związane z udostępnianiem rezultatów projektu podmiotom trzecim. Należy wyraźnie podkreślić czy posiadane zasoby ludzkie i struktura organizacyjna są wystarczające do wdrożenia i utrzymania projektu.
9. **ANALIZA TECHNICZNA I/LUB TECHNOLOGICZNA** – dotyczy projektów zakładających wykorzystanie rozwiązań technicznych lub technologicznych (jak np. sprzęt, budowa*, przebudowa, remont). Analiza ta ma za zadanie wykazać, że zaproponowane rozwiązanie jest:
 - wykonalne pod względem technicznym i/lub technologicznym;
 - zgodne z najlepszą praktyką w danej dziedzinie;
 - optymalne pod względem zaspokojenia popytu ze strony użytkowników;
 - przedstawia optymalny stosunek jakości do ceny.

* dotyczy wyłącznie tworzenia otwartych ogólnodostępnych stref rekreacji dziecięcej.

10. ANALIZA ALTERNATYWNYCH ROZWIĄZAŃ – analiza możliwych opcji rozwiązania problemu przedstawionego w projekcie i dojścia do osiągnięcia celów projektu – z wniosków musi wynikać uzasadnienie dla wyboru strategii zaprezentowanej w danym projekcie. Analizę alternatywnych rozwiązań należy przeprowadzić w minimum 3 wariantach:

- wariant „nie robić nic”
- wariant „minimum”
- wariant „zrobić coś” (lub rozsądne rozwiązania alternatywne, np. przedsięwzięcie korzystające z alternatywnej technologii lub oparte na odmiennej koncepcji, metodzie)

Należy też odnieść się do komplementarności proponowanych w projekcie działań.

11. ANALIZA PRAWNA PROJEKTU – w tej części Studium należy odnieść się do kwestii statusu prawnego beneficjenta oraz własności gruntów/obiektów, jeśli są one częścią projektu. Ponadto należy zaprezentować podstawy oraz procedury prawne, które miały i/lub będą miały zastosowanie w związku z realizacją projektu, przede wszystkim prawo zamówień publicznych oraz w zależności od specyfiki projektu m.in. kwestie dotyczące wyboru partnera projektu i realizacji partnerstwa, wymaganych pozwoleń, pozyskanych środków na współfinansowanie krajowe w szczególności, gdy pochodzą one od innego podmiotu/podmiotów). Należy także odnieść się do kwestii pomocy publicznej – czy przyznana pomoc będzie zgodna z zasadami pomocy publicznej.

12. ANALIZA SYTUACJI FINANSOWEJ PODMIOTÓW WDRAŻAJĄCYCH PROJEKT – analiza sytuacji w jakiej znajdują się podmioty zaangażowane we wdrażanie projektu (a na które projekt będzie miał wpływ finansowy) obejmująca okres od dwóch lat wstecz do chwili obecnej, w tym płynność finansowa, ewentualne zadłużenie itp. Poparciem analizy są dokumenty finansowe (m.in. bilans za ostatnie 2 lata oraz rachunek zysków i strat) stanowiące oddzielne załączniki do wniosku.

13. SZCZEGÓŁOWA ANALIZA ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA – w części tej należy przedstawić:

- analizę źródeł finansowania projektu w trakcie jego realizacji przy udziale dofinansowania z Mechanizmów
- informację o źródłach finansowania projektu po zakończeniu tego dofinansowania.

14. ANALIZA FINANSOWA – analiza rentowności przeprowadzana poprzez ważenie przychodów i wydatków planowanego projektu, które przynależą do jednostki, która podjęła się realizacji projektu. Analiza finansowa przeprowadzana jest z punktu widzenia jednostki realizującej projekt. Wymagany jest aby zawierała:

- analizę przepływów finansowych wywołanych realizacją przedsięwzięcia wraz z kalkulacją wartości NPV/K i IRR/K oraz NPV/C i IRR/C,
- kalkulację wskaźnika samofinansowania,
- rachunek zysków i strat dla projektu (zgodnie z ustawą o rachunkowości), w którym należy ująć wyłącznie zmianę poszczególnych wartości wywołaną projektem – porównanie stanu wyjściowego ze stanem po zakończeniu realizacji projektu,
- rachunek przepływów pieniężnych podmiotu realizującego projekt/program w okresie jego realizacji i eksploatacji (zgodnie z ustawą o rachunkowości) w celu zbadania płynności finansowej podmiotu

wdrażającego w odniesieniu do realizowanego projektu. W przypadku ujemnych przepływów należy wskazać źródła pokrycia deficytu.

Dla projektów generujących przychody (poprzez np. wniesione opłaty przez użytkowników) należy posłużyć się „**wytocznymi**” państw-darczyńców. Analizę finansową nawet dla projektów, które nie generują przychodów należy sporządzić w horyzoncie czasowym 10 lat. Sporządzając analizę finansową należy korzystać z podręcznika „Analiza kosztów i korzyści projektów inwestycyjnych – Przewodnik”.

- 15. ANALIZA EKONOMICZNA** – analiza efektywności projektu z punktu widzenia całej ludności danego obszaru, regionu lub kraju. Jest to analiza społeczno-gospodarcza kosztów i korzyści bazująca na przeprowadzonej analizie finansowej lecz w przeciwieństwie do niej biorąca pod uwagę ceny ekonomiczne a nie rynkowe. Polega na odniesieniu efektów dla społeczeństwa, które zostaną wygenerowane przez projekt do nakładów nań poniesionych.

W analizie ekonomicznej należy uwzględnić przyszłe oszczędności w kosztach opieki zdrowotnej, które pojawią się dzięki wdrożeniu projektu. Można również uwzględnić zmniejszenie strat, w kontekście gospodarki kraju, z powodu niezdolności do pracy oraz wzrost dobrobytu społecznego poprzez poprawę jakości życia, zdolności produkcyjnej itp.

W wyniku przeprowadzonej analizy należy przedstawić kalkulację ekonomicznej wartości bieżącej netto ENPV oraz ekonomicznej wewnętrznej stopy zwrotu EIRR.

Sporządzając analizę finansową należy korzystać z podręcznika „Analiza kosztów i korzyści projektów inwestycyjnych – Przewodnik”.

- 16. ANALIZA WRAŻLIWOŚCI I RYZYKA** – należy zidentyfikować szczególnie groźne obszary ryzyka związanego z realizacją projektu (we wszystkich jego aspektach: tj. finansowym, prawnym, organizacyjnym, społecznym) oraz określić jakie metody zminimalizowania tego ryzyka zostaną podjęte przez wnioskodawcę. Sporządzając analizę wrażliwości i ryzyka można korzystać z podręcznika „Analiza kosztów i korzyści projektów inwestycyjnych – Przewodnik”.

- 17. OPIS DOŚWIADCZENIA WNIOSKODAWCY WE WSPÓŁPRACY Z KRAJOWYMI I MIĘDZYNARODOWYMI/ZAGRANICZNYMI OŚRODKAMI W REALIZACJI PODOBNYCH PROJEKTÓW**

Należy podać nazwę projektu, partnera/ów, określić czas trwania projektu i bardzo zwięźle opisać na czym projekt polegał oraz czy i jak zakończyła się jego realizacja.